

Baggrund: Skills på efterskoler

I 2016-17 fik Skills Denmark forbindelse til Efterskoleforeningen og startede et ”Efterskole Skills stafet projekt” i Region Nordjylland. Konkret kørte en skills-trailer rundt på efterskolerne, hvor det vindende hold på efterskolen kvalificerede sig til finalen, hvor efterskolen med det bedste skills blev kåret. Finalen foregik under DM i Skills, hvor hele efterskoler deltog, både som heppere på deres hold og som besøgende på DM i Skills.

Denne aktivitet blev udvidet med Region Midtjylland i 2017-18.

Der går hvert år ca. 29.000 unge i 8., 9. og 10. klasse på efterskolerne, - en mængde der svarer til ca. en halv årgang almindelige 8. klasses elever. Eleverne bor på efterskolerne under efterskoleopholdet, og er på den måde ”flyttet” hjemmefra. De unge, som er mellem 14 og 18 år, bliver mere modne, både fagligt, socialt og personligt, under et efterskoleophold, hvorfor denne gruppe er yderst attraktiv i forhold til eksponering for erhvervsuddannelserne.

I de kommende 2 år rulles aktiviteterne ud over hele landet, -i 2018-19 på Sjælland inkl. Hovedstaden og i 2019-20 i Region Syddanmark. Aktiviteterne, som er startet op i Midtjylland og Nordjylland, fortsætter.

Efterskolerne ser sig som en del af løsningen til at få flere elever til at vælge en erhvervsuddannelse

Efterskoleforeningen, som er en forening for de 244 efterskoler der findes i Danmark og som alle efterskoler er medlem af, har i flere år støttet op omkring projekter i efterskole-regi, som kan få flere elever til at vælge en erhvervsuddannelse. Én af dem er DM i Skills for efterskoler.

Mange efterskoler arbejder også i disse år med at forstærke samarbejdet med erhvervsskoler og erhvervsgymnasier – og flere og flere efterskoler arbejder med såkaldte *erhvervsorienterede overgange*.

I korte træk betyder erhvervsorienterede overgange, at eleverne i løbet af en periode får til opgave at løse praksisnære opgaver og cases, der tager udgangspunkt i en virksomhed. Undervisningen i de faglige forudsætninger for problemløsningen eller i de færdigheder, der skal til, sker i samarbejde mellem en efterskole og en erhvervsuddannelse.

Arbejdet med erhvervsorienterede overgange fra efterskole til erhvervsskole har vist sig vigtigt og betydningsfuldt for at skærpe de unges interesser for job i erhvervslivet.

Fx udbyder flere og flere efterskoler linjefag eller valgfag hvis indhold er rettet mod erhvervsuddannelserne. Alle elever i 10. klasse skal i obligatorisk brobygning, og her møder de også erhvervsuddannelserne.

De sidste to år har efterskolerne som sagt holdt deres egen DM i Skills. Konceptet, som er blevet udviklet sammen med Skills Denmark, har efterskolerne taget godt i mod, og Efterskoleforeningen ønsker derfor at videreudvikle på konceptet, så det indeholder mere end selve konkurrence-elementet.

Uddannelsesvejledning på efterskolerne

Efterskolernes vejledning er kendetegnet ved, at vejlednings-aktiviteterne er en integreret del af skolens hverdag. Her samarbejder lærerne og vejlederne om veldefinerede opgaver og har således et fælles ansvar for vejledningsprocessen. Eleverne oplever på den måde, at der er en 'rød tråd' i processen, og at de i højere grad bliver aktører i egen vejledningsproces.

I vejledningen får efterskolerne de unge til at reflektere over, hvad de vil med deres liv, og over hvilket arbejdsliv, de kunne tænke sig. Efterskolerne giver på den måde de unge 'langt lys på', så det måske kan flytte nogle af de elever, der ellers blot automatisk og uden refleksion vil vælge det almene gymnasium, over på erhvervsuddannelserne.

Allerede nu er antallet af elever fra efterskoler, der vælger en erhvervsuddannelse er steget med 0,8 procentpoint fra 2016 til 2018. Tallene omfatter elever fra 9. og 10. klasse fra hhv. almene efterskoler og efterskoler med særligt undervisningstilbud. Tilsvarende er andelen, der vælger en gymnasial uddannelse, faldet i perioden.

Den procentvise andel af elever fra efterskolerne, der søger erhvervsskolerne efter 9. og 10 klasse er steget fra 18,0 % i 2016 og til 18,8 % i 2018, mens den procentvise søgning til gymnasiet i samme periode er faldet fra 76,4 % til 75,7 %.

Aktivetsdagen

Ideen med Efterskole Skills er, at præsentere eleverne for erhvervsuddannelserne på en kvalificeret og professionel måde, hvor relevante samarbejdspartnere på forskellig vis bidrager til, at eleverne er bedre klædt på til, at træffe deres uddannelsesvalg efter endt skolegang.

Projektet skal være en del af en temadag på efterskolerne. I samarbejde med Efterskoleforeningen vil der blive udviklet et koncept, hvor dagen tænkes opdelt i fire stationer, hvor alle eleverne arbejder i to lektioner hvert sted.

Dagen er tænkt, som en dag med afvekslende aktiviteter, så eleverne både bliver udfordret på holdninger og fordomme og præsenteres for aktiviteter, som spænder vidt, lige fra stillesiddende aktiviteter til mere fysiske aktiviteter varetaget af fagligt kvalificerede aktører. Både i form af fagligt uddannede voksne, som forestår den praktiske del og kompetente unge, som skal være en del af ung-til-ung vejledning.

Program for dagen:

08.00 – 08.30	Alle møder til fælles opstart, præsentation af de fire stationer og folkene bag. Der udleveres opstartsskemaer, som udfyldes inden dagen starter
08.30 – 10.00	Der arbejdes på de fire stationer. (runde 1)
10.00 – 10.15	Pause mens eleverne roterer til næste station.

- 10.15 – 11.45 Der arbejdes på de fire stationer. (runde 2)
- 11.45 – 12.15 Spisepause
- 12.15 – 13.45 Der arbejdes på de fire stationer. (runde 3)
- 13.45 – 14.00 Pause mens eleverne roterer til næste station.
- 14.00 – 15.30 Der arbejdes på de fire stationer. (runde 4)
- 15.30 – 16.00 Alle samles til fælles afslutning, de færdige produkter fremvises og vinderen af Skills Stafetten, som skal repræsentere efterskolen til DM i Skills, kåres. Der evalueres på dagen.

Eleverne kommer til at arbejde på alle fire stationer. Det tilrettelægges, så grupperne af elever skifter mellem praktiske/ fysiske (station 2+4) og med mere stillesiddende aktiviteter (station 1+3).

De fire stationer:

1. Vejledning, her arbejder eleverne sammen med deres Vejleder på skolen:
  - Generel vejledning i forhold til Ungdomsuddannelserne.
  - Arbejder med Fang Erhvervsuddannelserne (Vejledningshæfte med opgaver)
  - Uddannelsesvælgeren
  - Film om erhvervsuddannelserne
  - UG, ministeriets uddannelsesportal.
  - EUX og dens muligheder
2. Praktisk arbejde, her arbejder eleverne med lærlinge fra elektriker og tømrer
  - Arbejder enkeltvis med el og i en stor gruppe med træ.
  - El - værkstedet, her fremstiller hver elev sin egen forlængerledning. Eleverne får udleveret ledning, stik og stikdåse. Værktøjet bidetang, afisoleringstang og polsøger medbringes og lånes ud. Eleverne samler forlængerledningen efter en vejledning, mens elektrikerer hjælper, hvor der måtte være behov.
  - Træ – værkstedet her fremstilles et produkt pr. 25. elever, her er forslaget et bord bæk sæt. Alle materialer er indkøbt på forhånd, så eleverne ud fra de givne materialer laver deres egen bord/bæk sæt. Eleverne skal ud fra en vejledning og tømrerens anvisninger save træet til de rette længder, slibe kanterne, bore huller og skrue det sammen ved hjælp af skruemaskiner og fastnøgler.
  - Eleverne arbejder praktisk og deltager i, at save bore skrue, samle m.m. indtil bord/bænksættet er færdigt.
3. Rollemodel,

Her arbejder eleverne sammen med en ”voksen” og to rollemodeller.
Oplæg og debat om det gode arbejdsliv.

- Arbejde med elevens karriereplan/studievalgsportfolio
- Ung til ung, eksempler på ”gode” valg.
- Hvilke muligheder er der med en erhvervsuddannelse.

Skills Stafetten

- Her deltager eleverne i en række praktiske øvelser med relation til erhvervsuddannelserne.
- Det bedste hold fra hver efterskole inviteres med til DM i Skills, hvor der er finale i Efterskole Skills
- Øvelserne kræver teknisk snilde, samarbejde og et godt hoved. Opgaverne løses i hold af 3 elever, hvor der på hvert hold skal være både piger og drenge. Opgaverne løses på tid, her kommer konkurrencemomentet i spil og det virker for rigtig mange elever motiverende, samtidig skærper det også koncentrationen om organisering og tilrettelæggelse af hvordan opgaven løses bedst.
- Alle opgaverne er delt i fire stande. På hver stand er der fire opgaver, som eleverne løser på tid. Når alle har løst opgaverne på de fire stande lægges tiderne sammen , og holdet med den samlede hurtigste tid er vinder af Skills Stafetten.
- Opgaverne:
  - Trække el-ledninger i en el-tavle.
Elektriker.
  - Skære fliser og klippe et hul, samt samle fliser i en ramme.Flisemurer.
  - Samle en skammel
Snedker.
  - Samle gulvmosaik
Gulvlægger
  - Save træ på mål og slå dem sammen til en trappe
Tømrer
  - Samle kobberfitting til en model.
-Energi
VVS
  - Folde servietter
Tjener
  - Stable dåser
Merkantil
  - Lægge brosten
Brolægger
  - Samle flyttekasser
Transport
  - Samling af Jerntrappe
Smed
  - Træklodser på vippe
Færdighedsopgave

- Fagidentifikation
Vejledningsopgave

Målsætninger

Målene er:

- at eleverne ser mere positivt på erhvervsuddannelserne, når Skills har været på besøg. Der måles på alle skoler før og efter besøget. Målingerne er et lille spørgeskema, som eleverne får, inden vi starter og igen, når vi evaluerer inden vi slutter dagen.
- at efterskolelærerne/vejlederne bliver bedre i stand til at sparre med eleverne i forhold til valg af erhvervsuddannelserne og deres muligheder. Efterskolelærerne/vejlederne skal nemlig med rundt på alle fire stationer sammen med deres elever.
- at øge andelen af elever fra efterskolerne, der søger ind på en erhvervsuddannelse efter 9. og 10. klasse, fra de nuværende 18.8 % til mindst 20 % i løbet af de næste 2 år.
- at synliggøre erhvervsuddannelserne på efterskolerne inden eleverne foretager deres uddannelsesvalg.
- at mindst halvdelen af de deltagende skoler besøger DM i Skills januar 2020

Målgrupper

Målet er, at komme ud på alle efterskoler i Region Hovedstaden og Region Sjælland.

Primær målgruppe er alle elever i 8. 9. og 10 klasse på efterskolerne.

Sekundær målgruppe er alle de ansatte på efterskolerne. Forstandere, vejledere, lærere og øvrigt personale på efterskolerne, som i løbet af denne erhvervsintroducerende dag bliver bedre oplyst og forhåbentlig interesseret i erhvervsuddannelserne, således de i fremtiden er bedre rustet til, at sparre med eleverne i forhold til uddannelsesvalget.